

Przewodnik turystyczny
Jednodniowy szlak samochodowy

WIELUŃ

POWIAT

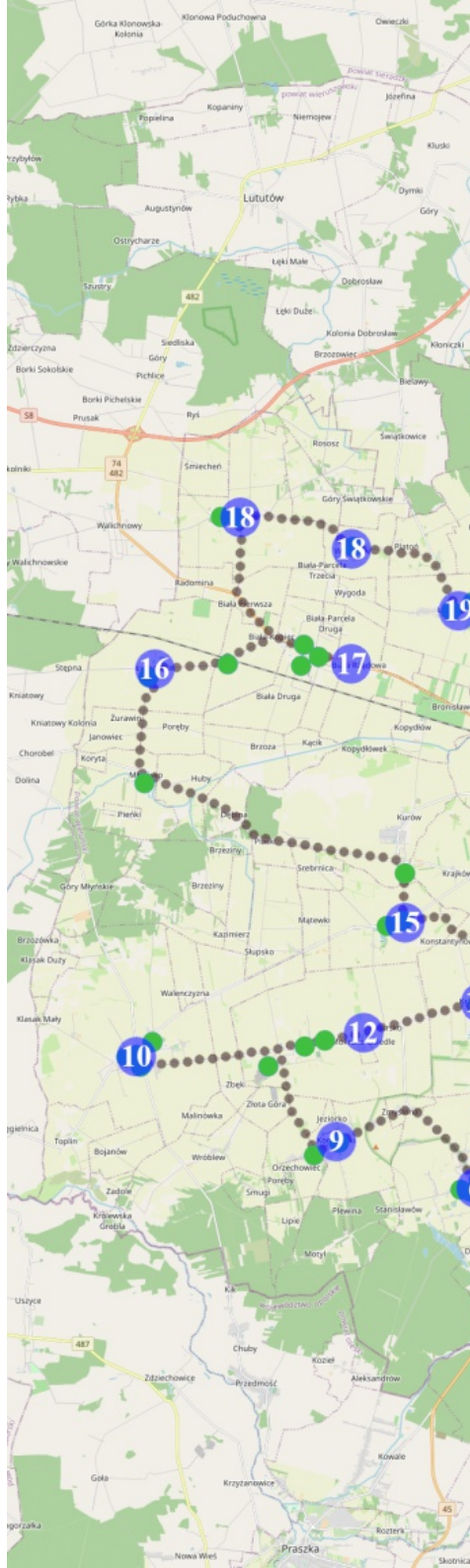
STRONA - MIEJSCE

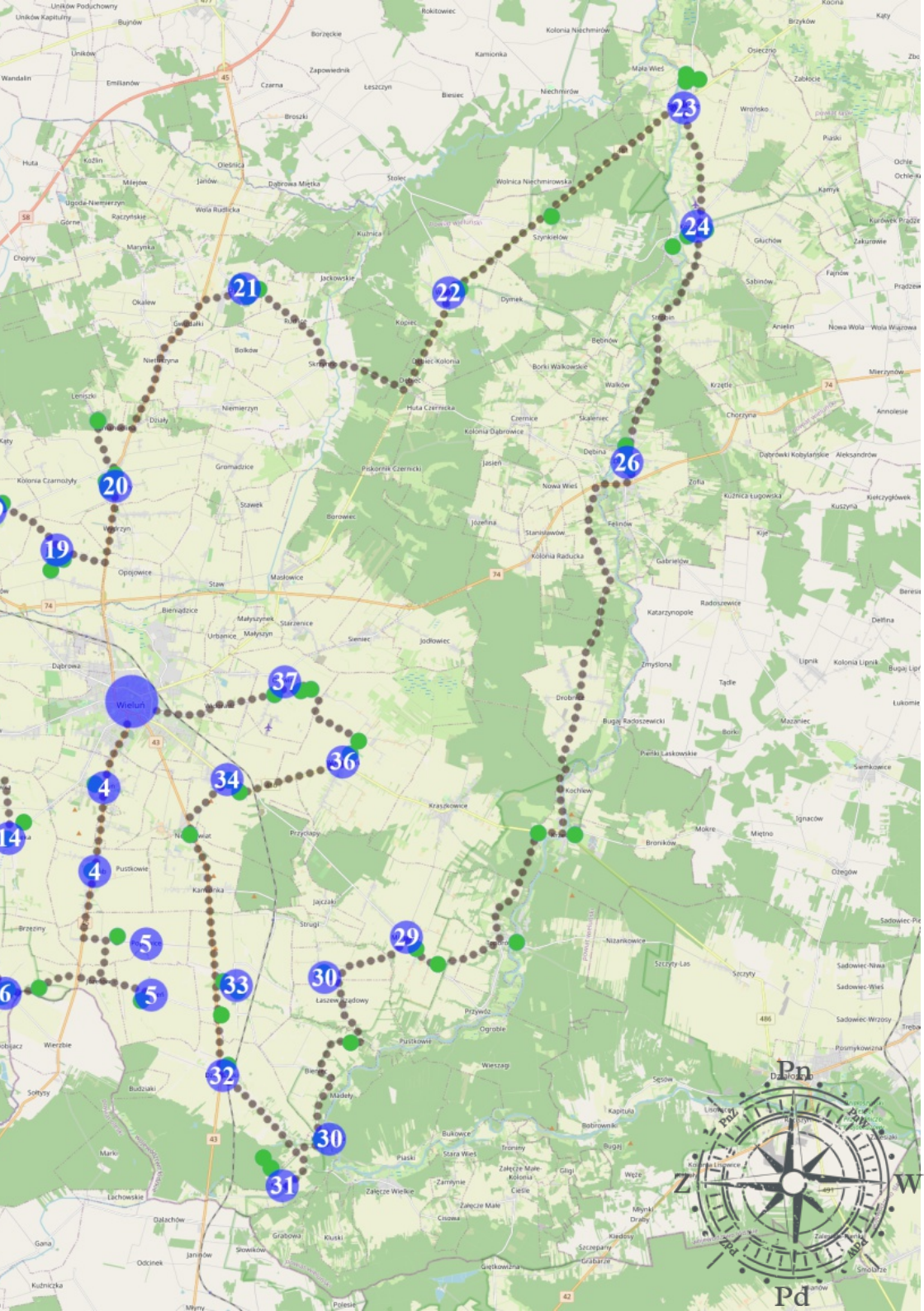
...

4. Gaszyn
4. Kadłub
5. Popowice
5. Grębień
6. Kocilew
6. Ożarów
9. Komorniki
10. Skomlin
12. Mokrsko
14. Krzyworzeka
15. Chotów
15. Kurów
15. Młynisko
16. Łyskornia
17. Biała
18. Naramice
18. Wiktorów
19. Łagiewniki
19. Raczyn
20. Czarnożyły
21. Ostrówek
22. Wielgie
22. Szynkielów
23. Rychłocice
24. Konopnica
26. Osjaków
28. Krzeczów
28. Kamion
29. Mierzyce
30. Łaszew
30. Kępowizna
31. Kałuże
32. Dietrzniki
33. Pątnów
34. Nowy Świat
34. Ruda
36. Wierzchlas
37. Olewin

PUNKTY NA MAPIE

GASZYN

1

2

2

Kościół parafialny pw. Najświętszego Imienia Maryi, typu wieluńskiego z XVI w., konstrukcji drewnianej. Na cmentarzu przykościelnym znajduje się mogiła żołnierzy z 36 Pułku Legii Akademickiej 28 Dywizji Piechoty Armii "Łódź" poległych za Ojczyznę we wrześniu 1939 roku. Oraz pomnik upamiętniający poległych w obronie Ojczyzny w latach 1939-1945.

KADLUB

1

2

Kościół parafialny pw. św. Andrzeja, typu wieluńskiego z XVI w., konstrukcji drewnianej. W pobliżu kościoła pw. św. Andrzeja Apostoła znajduje się okazały jesion wyniosły będący pomnikiem przyrody, na wysokości 1,3 m posiada obwód ok. 300 cm.

POPOWICE

Kościół filialny pw. Wszystkich Świętych, typu wieluńskiego z początku XVI w., konstrukcji drewnianej.

GRĘBIŃ

Kościół filialny pw. Świętej Trójcy, typu wieluńskiego z przełomu XV-XVI w., konstrukcji drewnianej.

KOCILEW

Wiatrak typu koźlak, wybudowany w 1922 roku na miejscu wcześniejszego wiatraka z połowy XIX wieku, spalonego w roku 1918. Jego moc przerobowa wynosiła 1,2 tony przemiału na dobę, czynny do 1960 roku, obecnie całkowicie zrekonstruowany.

OŻARÓW

Świątynia pw. św. Marii Magdaleny wybudowana z cegły w latach trzydziestych XX w. Na cmentarzu rzymskokatolickim znajduje się nagrobek z czasów II wojny światowej. W zbiorowej mogile spoczęli polscy żołnierze polegli w czasie kampanii wrześniowej 1939 r. z 36 pp Legii Akademickiej z Warszawy 28 Dywizji Piechoty Armii „Łódź”.

3

4

Zespół dworski w Ożarowie jest Oddziałem Muzeum Ziemi Wieluńskiej. Zawiera on drewniany dwór z łamanym dachem polskim, powstały w 1757 roku, za nim jest trzy kondygnacyjny budynek murowany będący niegdyś leśniczówką.

5

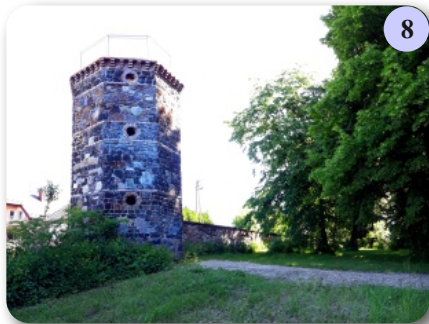

6

Tuż obok znajdują się budynki gospodarcze i niewielki domek z gankiem, dawny kantorek.

7

8

Na południu znajduje się okazały, osiemnastowieczny budynek gospodarczy, niegdyś pełniący funkcję obory o dużej powierzchni użytkowej. Natomiast na północnym skraju parku jest zabytkowa baszta widokowa zbudowana z tzw. kamienia przemojskiego.

9

10

Na terenie zespołu dworskiego znajdują się okazałe drzewa pomnikowe, dęby szypułkowe, lipy drobnolistne, jesion wyniosły, wiąz szypułkowy.

Wjazd na wewnętrzny parking prowadzi przez dawną drewnianą bramę dworską.

11

Dawna cegielnia w Ożarowie, cegły produkowane z ekologicznej gliny wydobywanej w kopalni w Żółtej Górze.

KOMIŃNIKI

Kościół parafialny pw. Narodzenia Najświętszej Maryi Panny z 1631 r. restaurowany w XIX w. z kwadratową wieżą.

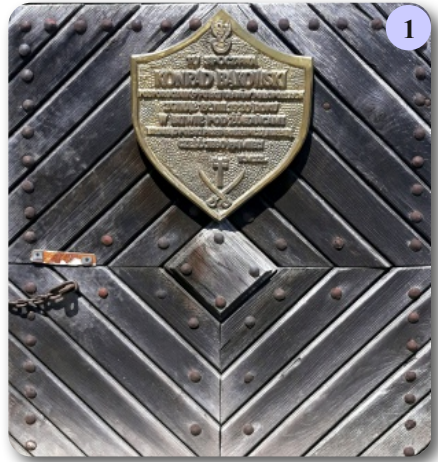
Nieco dalej znajduje się park wiejski z dawnym dworem, w którym obecnie mieści się Państwowy Dom Dziecka. W parku znajduje się wiele okazałych drzew pomnikowych, wiązy szypułkowe, lipy drobnolistne, dąb szypułkowy, klon zwyczajny, grab zwyczajny.

SKOMLIN

1

1

Do cmentarza w Skomlinie prowadzi brama zamontowana na czterech ceglanych filarach, za którą znajduje się kaplica cmentarna pw. św. Barbary z XVIII w. z tablicami pamiątkowymi. Na cmentarzu są liczne nagrobki poległych w obronie Ojczyzny, pomnik strażaka, wielu zasłużonych mieszkańców Skomlina, odznaczonego medalem francuza za pracę dla Polski,

1

1

1

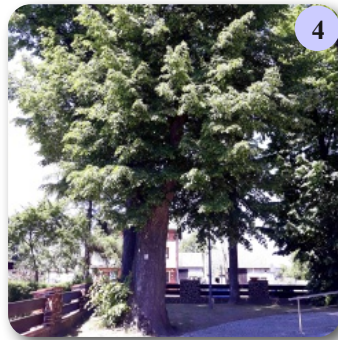
1

2

3

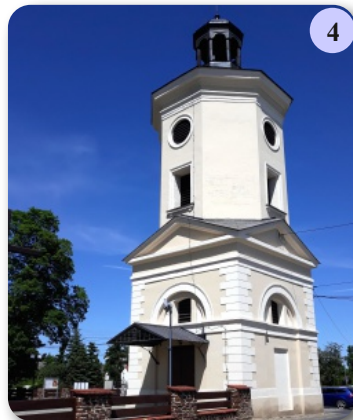

4

Elektryczny młyn drewniany z XX w. obok siedziby OSP. Nieopodal kościoła umieszczony jest obelisk z tablicą. Na terenie kościelnym znajdują się okazałe drzewa pomnikowe.

4

4

Jednym z głównych zabytków Skomlina jest kościół parafialny pw. śś. Filipa i Jakuba, świątynia trójnawowa z 1740 r. Obok zbudowano w 1835 r. wolnostojącą trzydziestometrową dzwonicę z zegarem i dwoma dzwonami noszącymi imiona patronów kościoła.

5

6

Za kościołem znajduje się plac apelowy i pomnik ofiar II wojny światowej. Zbudowany w 1777 r. drewniany spichlerz podworski, trójkondygnacyjny, konstrukcji zrębowej i pokryty gontem, jest unikatem dawnego budownictwa gospodarczego w skali kraju.

11

MOKRSKO

Cegielnia w Mokrsku założona w okresie międzywojennym, należy do największych na terenie powiatu wieluńskiego. W pobliżu zakładu znajduje się rozległe wyrobisko gliny w Złotej Górze.

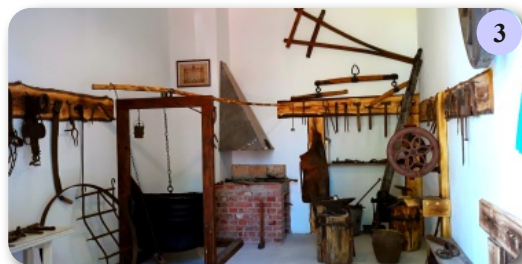

W zespole dworsko-parkowym z bogatym drzewostanem posadzono dęby: Wolności, Niepodległości, Pamięci.

3

Na terenie dawnego drewnianego dworu obronnego powstał dwukondygnacyjny budynek majątku szlacheckiego. Obecnie pełni funkcję mini-muzeum, w którym można podziwiać m.in. przedmioty używane przez mieszkańców dawnej wsi, powstaje również kuźnia kowalska. Przed obiektem znajdują się kamienie z tablicami i rzeźba.

3

3

4

5

Kościół parafialny pw. św. Stanisława Biskupa, późnorennesansowy z 1626 r. W obrębie znajdują się tablica pamiątkowa, kapliczka a w drodze na cmentarz ustawione stacje. Nieco dalej znajduje się pomnik ku czci poległych podczas II wojny światowej, w miejscu zniszczonego przez hitlerowców pomnika z 1934 r., ku czci poległych w wojnie z bolszewikami w latach 1918–1920.

KRZYWORZEKA

1

2

Kościół parafialny pw. św. Piotra i Pawła z drugiej połowy XVIII w. W pobliżu znajduje się wolno stojąca dzwonnica. Przy szkole znajduje się drewniana rzeźba króla Władysława Łokietka.

3

Cmentarz choleryczny z XIX w., niewielki zadrzewiony teren oddalony od zabudowań, na którym znajduje się ok. 20 krzyży.

4

W ramach programu „Katyn... ocalić od zapomnienia”, stworzone zostało miejsce pamięci po funkcjonariuszach policji i żołnierzach polskich zamordowanych przez NKWD w 1940 r.

CHOTÓW

Późnorenesansowy kościół parafialny pw. św. Marcina wybudowany w 1616 r. Na ceglanych słupach bram wjazdowych posadowione zostały figury a całość otoczona jest starodrzewiem. W centrum miejscowości znajduje się zespół dworsko-parkowy z II połowy XIX w. i parkiem z okazałymi drzewami, obecnie dwór pełni funkcję szkoły podstawowej.

KURÓW

Drewniany wiatrak typu koźlak wybudowany w 1888 r., został przerobiony na elektryczny w roku 1957. Obecnie wiatrak zdemontowany, pozostały jedynie ściany korpusu.

MŁYNISKO

Monumentalny pomnik znany jest jako „Pogromcom hitleryzmu”, znajdował się pierwotnie w pobliżu wieluńskiego ratusza. Obok ustawiona została również armata.

ŁYSKORNIA

Kościół parafialny pw. św. Marii Magdaleny, konstrukcji drewnianej z 1660 r., na przyległym terenie znajduje się kapliczka oraz okazałe drzewa pomnikowe.

Budynek dawnej stacji kolejowej znajduje się na wschód od wsi Łyskornia, wybudowany w latach 20 XX w. obecnie jest wykorzystywany jako dom mieszkalny.

BIAŁA

Kościół parafialny pw. św. Piotra o konstrukcji drewnianej, wybudowany w 1743 r., obok drewniana dzwonnica o konstrukcji słupowej z XVIII w. Szczególną uwagę zwraca usytuowana za świątynią kaplica o nietypowej architekturze.

Murowany, elektryczny młyn w Białej z połowy XX w. Budynek posiada dwie kondygnacje, parter murowany, piętro częściowo murowane, w większości drewniane. Przed Urzędem Gminy znajduje się obelisk z 1966 r., upamiętniający pomordowanych w czasie II wojny światowej mieszkańców gminy.

NARAMICE

1

2

Kościół parafialny pw. Wszystkich Świętych, typu wieluńskiego z XVI w. konstrukcji drewnianej z wybudowaną obok murowaną dzwonnica.

W zachodniej części miejscowości po dawnym zespole dworsko-parkowym zachował się tylko park podworski z zabytkowym drzewostanem.

WIKTORÓW

1

Kościół filialny pw. św. Zygmunta, zbudowany w typie wieluńskim na początku XVI w., konstrukcji drewnianej.

ŁAGIEWNIKI

1

2

Kościół filialny pw. św. Jana Chrzciciela, zbudowany w 1623 r., konstrukcji drewnianej. Zespół dworsko-parkowy składa się z mocno przebudowanego dworu, obecnie pełni funkcję szkoły, oraz otaczający go dawny park z okazałym starodrzewiem.

RACZYN

1

2

3

4

Kościół parafialny pw. św. Tekli, powstały w 1843 r. Współczesna kapliczka poświęcona bł. ks. Ludwikowi R. Gietyngierowi, męczennikowi za wiarę. Dom urodzenia błogosławionej Kanuty z tablicą pamiątkową. Zabytkowy trzykondygnacyjny murowany budynek spichlerza z XIX w.

CZARNOŻYŁY

Kościół parafialny pw. św. Bartłomieja, barokowy wybudowany w 1726 r.
Monumentalny dąb rosnący przy drodze z Czarnożył do Leniszek ma imponujący obwód pnia.

Za murami folwarku znajduje się murowany dwór z początku XX w., rodziny Załuskich.
Naprzeciwko w obrębie folwarku mieści się również murowany spichlerz z XIX w.

Kolejny element folwarku to gorzelnia z 1886 r. z ciekawą architekturą budynku administracji.
Tuż za nią mieści się młyn z 1901 r. aż o pięciu kondygnacjach, wtedy jeden z największych w województwie łódzkim.

OSTRÓWEK

1

2

Kościół parafialny pw. Trójcy Przenajświętszej z 1938 r. Pomnik poświęcony poległym w walce i pomordowanym w czasie I i II wojny światowej oraz wojny polsko-bolszewickiej w 1920 r.

3

4

Skromny dwór z lat 20. XX w., ukryty w zabytkowym parku. Na cmentarzu mieszczą się pomniki poległych za Ojczyznę, na Monte Cassino w Oświęcimiu i mauzoleum z czarnego kamienia.

5

Gminny Ośrodek Upowszechniania Kultury i Sportu z boiskiem i terenem rekreacyjnym.

21

WIELGIE

Zespół dworski z XIX w., składający się z klasycystycznego dworu, parku, spichlerza i obory.

Dawna kaplica dworska z końca XIX w. zbudowana z kamienia polnego, obecnie użytkowana jako sala katechetyczna.

SZYNKIELÓW

Wał wydmy w pobliżu Szynkielowa jest niepowtarzalnym zjawiskiem przyrodniczym międzyrzecza Warty i Oleśnicy.

RYCHŁOCICE

1

2

Kościół parafialny pw. Zwiastowania Najświętszej Maryi Panny z 1918 r., konstrukcji drewnianej, na miejscu kościoła z 1770 r., który uległ spaleniu. Obok na terenie dawnego zespołu dworsko-folwarczno-parkowego znajduje się dawny dom gorzelnianego i gorzelnia.

3

Klasycyistyczny dwór z lat 1820–1830, w otoczeniu parku z okazałymi drzewami pomnikowymi.

4

5

6

Na cmentarzu znajduje się klasycystyczna kaplica z 1905 r., pomnik poległych powstańców 1863 roku oraz mogiła żołnierzy poległych 3 września 1939 roku.

23

KONOPNICA

1

1

1

Kościół parafialny pw. św. Rocha, popauliński, wczesnobarokowy, murowany, wybudowany w 1642 r. na miejscu starszego. Za kościołem znajduje się współczesny pomnik – grota maryjna a w ścianę świątyni wmurowane zostały fragmenty tablic nagrobnych.

2

Dwór neogotycki z połowy XIX w., obecnie ośrodek wypoczynkowy Politechniki Łódzkiej.

3

4

5

W parku przy dworze znajdują się liczne drzewa pomnikowe, obelisk z tablicą ku pamięci poety Zbigniewa Adamskiego oraz ławeczka Marii Konopnickiej z tablicą z cytatem.

6

7

Przed ogrodzeniem, przy jednej z bram do dworu, znajduje się kamienny pomnik ptaka. Na skwerku znajduje się obelisk z tablicą pamiątkową po właścicielu Konopnicy.

8

9

Spichlerz dworski pochodzi z połowy XIX w., położony blisko dworu w centrum Konopnicy. Drewniany młyn wodno-elektryczny wybudowany pod koniec XIX w.

10

Cmentarz wojskowy z września 1939 r., na którym spoczywa 54 żołnierzy oraz dowódca major Stanisław Jaszczyk z 72 pułku piechoty, broniący przeprawy przez Wartę.

25

OSJAKÓW

Okazały neogotycki kościół pw. św. Kazimierza Królewicza został wybudowany w centrum Osjakowa z czerwonej cegły w latach 1909–1914.

Obok znajduje się kaplica Matki Bożej Fatimskiej wybudowana jako wotum jubileuszowe w roku milenijnym.

Na skwerku przed świątynią znajdują się figura i obelisk z tablicą.

3

4

Dawna synagoga pochodząca z XIX w., jest świadectwem obecności

5

mniejszości żydowskiej w Osjakowie. Wpisany do ewidencji zabytków i objęty ochroną MPZP.

Dalej znajdują się obeliski z tablicą pamiątkową poległym w latach 1939-1945 oraz rocznicowa OSP i ORKIESTRY DĘTEJ.

6

7

8

9

Na cmentarzu rzymskokatolickim z poł XIX. znajduje się wiele zabytkowych nagrobków, jak również mogiła kilkunastu powstańców z 27 marca 1863 r. oraz mogiła pomordowanych w latach II wojny światowej. Na terenie cmentarza jest wiele okazałych drzew w tym pomnik przyrody - dąb szypułkowy. Obok znajduje się kaplica.

27

KRZECZÓW

1

2

Działo jako pomnik poświęcony poległym w walkach o zdobycie i utrzymanie przyczółka mostowego na rzece Warcie w Krzyworzecz dnia 18 stycznia 1945 r.

Pomnik w otoczeniu okazałych drzew, kamienny obelisk zwieńczony krzyżem, upamiętniający odzyskanie niepodległości po 123 latach niewoli.

KAMIION

1

Kapliczka rzymsko-katolicka wzniesiona w II poł. XVIII w., konstrukcji drewnianej, wewnątrz ołtarzyk. Modrzewiowa kapliczka jest jednym z najcenniejszych zabytków architektury na terenie Załęczańskiego Parku Krajobrazowego.

Drewniany most na rzece Warcie z pięknym widokiem na okolicę.

2

MIERZYCE

1

2

Neogotycki kościół parafialny pw. św. Katarzyny zbudowany w latach 1837–1839 na miejscu dawnego drewnianego. Przed świątynią znajduje się pomnik poświęcony poległym podczas II wojny światowej, odlany napis na metalowej konstrukcji, ufundowany w 1989 r.

3

4

Na niewielkim wzniesieniu położony jest cmentarz, na którym ustawiona jest metalowa, przeszklona kaplica, nieco dalej znajduje się mogiła trzech żołnierzy, którzy polegli 2 września 1939 r.

ŁASZEW

1

1

1

Kościół parafialny pw. św. Jana Chrzciciela typu wieluńskiego z I poł. XVI w., konstrukcji drewnianej z drewna modrzewiowego. Na terenie świątyni znajduje się Grota Maryii i kamień opatrzony tablicą.

Nieco dalej w miejscowości Bieniec Mały możemy zobaczyć okazały pomnik przyrody - klon zwyczajny, o obwodzie ponad 270cm. A tuż przed miejscowością Kępowizna, pod lasem znajduje się kamień przewidujący pogodę.

KĘPOWIZNA

1

2

Zabytkowy młyn wodny konstrukcji drewnianej, zbudowany w latach 1910–1912 na palach nad wodą i na przegrodzie z kamieni. Drzewo pomnikowe - dąb szypułkowy, z niewielką kapliczką.

KALUŻE

W tak zwanej Dolinie Objawienia znajduje się Źródło Objawienia, na początku szlaku jest Brama Zwycięstwa z okazji 100-lecia Cudu nad Wisłą, oraz Kaplica Letnia i Pustelnia Niepokalanej.

Na szlak do Źródełka prowadził dawniej św. Florian, na całej drodze ustawione są Stacje Drogi Krzyżowej, na końcu której znajduje się ławeczka z rzeźbą św. Jana Pawła II i tablicą. Po prawej mamy słynne Źródełko z figurą Matki Boskiej Leśnej, natomiast po lewej ołtarz polowy, gdzie raz do roku w dniu 3-ego maja odprowadzana jest msza święta.

DZIETRZNIKI

1

2

3

Neogotycki kościół pw. Najświętszego Serca Jezusowego z początku XX w. z przylegającą wieżą o wysokości 40 m. Za kościołem w stronę cmentarza znajduje się kaplica przedpogrzebowa a przed świątynią znajduje się kapliczka z figurą. Między kościołem a plebanią ustawione są stacje oraz kamień z tablicą ku czci podharcemistrza Antoniego Pachnickiego.

4

Na cmentarzu w jego zachodniej części postawiono pomnik żołnierzom i ofiarom wojennym: powstania styczniowego, I i II wojny światowej. Obok mieści się najstarszy nagrobek na cmentarzu, zmarłego w 1874 r. ks. Marcina Kaniewskiego.

Przy drodze dojazdowej do kościoła znajduje się kapliczka wykonana z wydrążonego pnia drzewa, poświęcona Janowi Nepomucenowi.

5

6

6

PĄTNÓW

1

1

1

2

Kościół na wzniesieniu pw. św. Jana Ewangelisty z lat dwudziestych XX w., powstał na miejscu dawnego drewnianego kościoła. Na terenie świątyni znajduje się grota i kapliczki stacji drogi krzyżowej. Przed kościołem stoi kapliczka typu domkowego z XVIII w. z figurą Chrystusa Frasobliwego a obok obelisk z tablicą pamięci Marszałka Józefa Piłsudskiego.

Zespół dworsko-parkowy w Pątnowie z końca XIX w., otacza go zabytkowy park o pow. ok. 2,5 ha, w którym znajduje się kilka pomników przyrody.

Wcześniej znajduje się hotel „Jurajska perła” o charakterystycznej architekturze średniowiecznego zamku.

2

3

33

NOWY ŚWIAT

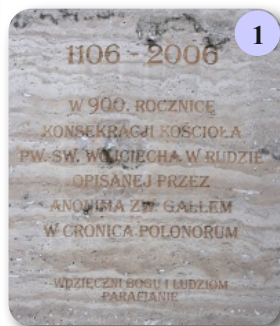
1

Studnia w Nowym Świecie jest jedyną tego typu w okolicach Wielunia. Przydrożna studnia z lat 20. XX w. jest w formie domkowej, murowana o bielonych ścianach, nakryta dachem łamanym z czerwonej dachówki i z drewnianym elementem dekoracyjnym w szczycie.

RUDA

1

1

Kościół parafialny pw. św. Wojciecha, pierwotnie drewniany, obecnie murowany z kamiennych bloków z początku XII wieku, do 1420 roku kolegiacki. Kilkakrotnie przebudowywany, ostatnio w 1946 r. Zachowane zostały elementy romańskie, gotyckie i renesansowe.

Na ścianie świątyni umieszczono tablicę upamiętniającą 900-lecie konsekracji kościoła pw. św. Wojciecha w Rudzie 1106-2006, opisaną przez Anonima zw. Gallem w Cronica Polonorum.

2

2

Zespół pałacowo-parkowy z folwarkiem w Rudzie, znajdujący się na terenie dwór z 1851 r. pod względem architektonicznym można zaklasyfikować jako pałac. Dwór posiada interesującą neorenesansową fasadę, zastosowano wiele różnorodnych elementów zdobniczych. Na terenie zespołu zachowała się brama wjazdowa a w parku podworskim znajdują się okazałe drzewa pomnikowe.

2

3

Cmentarz rzymskokatolicki kryje liczne nagrobki z początków XX w., tablica na ścianie kaplicy upamiętniająca poległych w 1920 r. pod wodzą Józefa Piłsudskiego oraz mogiłę zbiorową 12 żołnierzy polskich 28 Dywizji Piechoty Armii „Łódź” poległych w obronie ojczyzny 2 września 1939 r. Spoczywa tu także Napoleon Łubieński, żołnierz i prawnik, sędzia okręgu wieluńskiego.

3

3

35

WIERZCHLAS

1

2

Kościół parafialny pw. św. Mikołaja w stylu barokowym z II poł. XV w. Kościół przebudowany w XVIII i XIX w., restaurowany w 1914 r.

Nieopodal na placu zabaw znajdują się dęby pamięci z tablicami na kamieniach, dla uhonorowania zamordowanych w 1940 r. porucznika Kazimierza Sokołowskiego i aspiranta Policji Państwowej Piotra Drosia.

Natomiast przed samym budynkiem Szkoły Podstawowej ustawiono głaz pamiątkowy ku czci poległych w walce o wolność Polski mieszkańców Ziemi Wierzchlejskiej.

2

Na rozstaju dróg znajduje się pomnik upamiętniający poległych mieszkańców wsi Wierzchlas w latach 1914, 1939 i 1946. Obok fragment starej tablicy pamiątkowej, będącej częścią pomnika z czerwca 1939 r.

3

2

OLEWIN

Punkt widokowy na trasie Wierzchlas-Olewin.

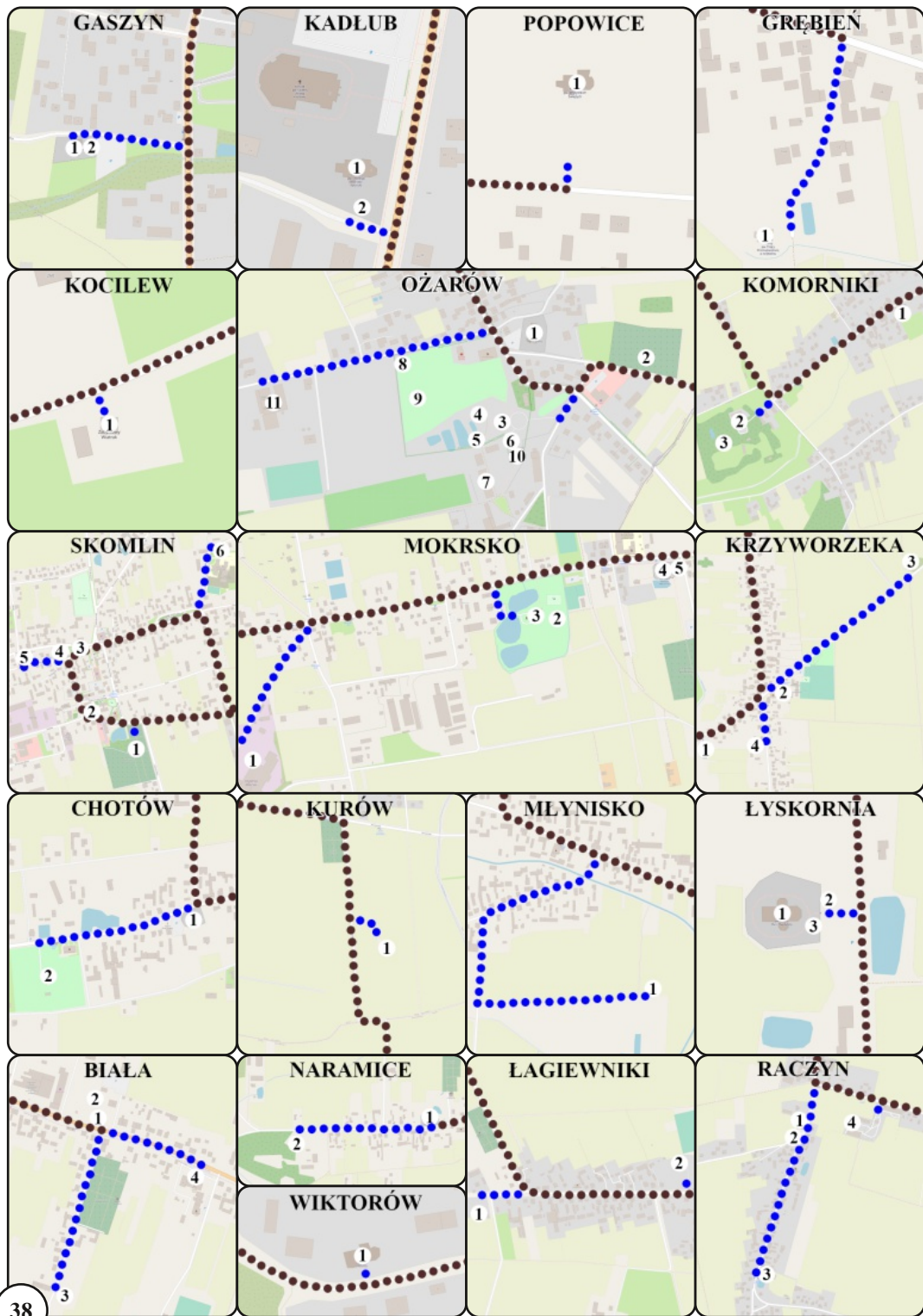
Kamieniołom piaskowców jest atrakcją geoturystyczną, w nieczynnym kamieniołomie znajduje się odkrywka geologiczna piaskowców żelazistych jury dolnej. Odsłonięcia skał tworzą niezwykle „księżycowy krajobraz”.

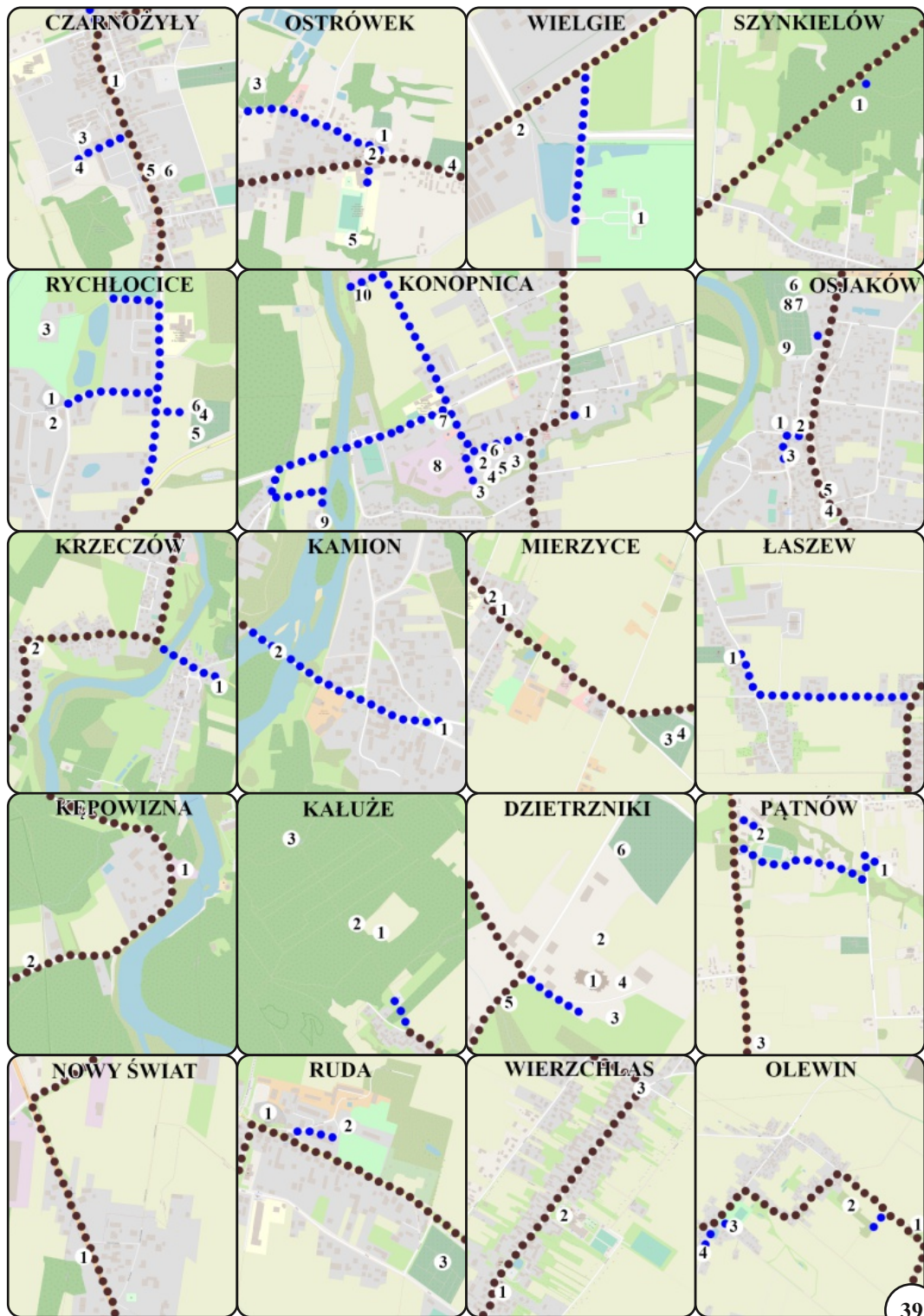

Zespół dworsko-parkowy z dworem z połowy XIX w. oraz okazałym drzewostanem jak lipa drobnolistna i grupa buków objęte ochroną w formie pomników przyrody.

Nieopodal znajduje się duży okaz topoli białej o obwodzie sięgającym ponad 5,5 m, będący pomnikiem przyrody.

Przewodnik turystyczny
Jednodniowy szlak pieszy

WIELUŃ STARE MIASTO

Przewodnik turystyczny
Jednodniowy szlak rowerowy

WIELUŃ MIASTO

ZOPoZ